

Götene kommun

Plan för hantering av kommunal borgen
för
Götene kommun

Antagen av: Kommunfullmäktige
Datum för antagande: 2011-10-24, KF § 224
Diarienummer: 07/KS232

1) Utgångspunkt och syfte

Ingåendet av borgen är ingen obligatorisk eller tvingande verksamhet för kommunen. Men kommunen blir ändå ofta efterfrågad som säkerställare på grund av sin breda förankring i samhällsekonomin, där främst beskattningsrätten ses som en garant för kreditvärdighet.

Att gå i borgen innebär ett **stöd**. Skälet med stödet måste vara att de ändamål som borgensåtagandena gynnar ska sammanfalla med kommunens egna syften och intressen. Borgensåtagandet är dessutom alltid ett **risktagande**. Ett borgensåtagande innebär en kreditrisk för kommunen, eftersom kommunen åtar sig att fullfölja betalningsförpliktelser för låntagarens räkning om denne inte i utsatt tid kan reglera sin skuld. Beroende av arten och omfattningen av förpliktelser, förändringar i ekonomiska förutsättningar, lagstiftning, enskilda händelser etc ska riskbedömningar behöva göras fortlöpande.

Syftet med dessa riktlinjer är att vara styrande och vägledande för kommunens beslutsfattare och handläggare. Detta ska i sin tur innebära en konsekvent hantering och styrning under god kontroll. Dessutom syftar riktlinjerna till att upplysa kreditgivare och andra externa intressenter om efter vilka grunder kommunen ikläder sig borgensförpliktelser.

2) Riktlinjer och ändamål

Borgensteckning får endast ske för lån till **investeringar** i organisationer (föreningar och av kommunen helägda eller delägda bolag) inom kommunen. Investeringen ska bidra positivt till en stor andel av kommunens innevånare och vara till nytta för dessa.

3) Omfattning

Kommunens målsättning är att successivt begränsa borgensåtagandena. Alla ansökningar om kommunal borgen ska behandlas restriktivt. Borgen ska lämnas om det är en absolut nödvändighet för genomförandet av ett projekt eller en verksamhet som kommunen värderar som mycket angelägen.

Inriktningen för verksamheten bör helst vara riktad mot:

- fritidsverksamhet
- infrastruktur

Verksamheten ska dessutom ha varaktig karaktär.

4) Riskbedömning

Beslut om borgen ska innehålla en bedömning av den risk kommunen ikläder sig. Bedömningen ska avse:

- bedömning av låntagaren
- bedömning av lån, låneobjekt och lånevillkor
- möjlighet att finansiera objektet på annat sätt och kostnaden för alternativ finansiering.

Kommunens borgensåtagande får inte äventyra eller fördyra kostnaden för den egna upplåningen.

För lämnande av borgen till föreningar ska följande kriterier dessutom vara uppfyllda:

- Lånet ska vara upptaget i svenska kronor.
- Borgen kan endast beviljas om organisationen tidigare skött sina åtagande och betalningar mot kommunen.
- Investering, som ligger till grund för borgensansökan, får i normalfallet inte ha påbörjats innan ansökan om borgen behandlats av kommunen.
- Förening som beviljas borgen ska årligen lämna in årsredovisning för sin verksamhet.

5) Säkerheter

Vid tecknande av borgen kan kommunen kräva följande säkerheter för hela eller delar av borgensåtagandet:

- Pantbrev i fast egendom, prövas efter förmånsläge.
- Företagsinteckning, dvs panträtt i lös egendom
- Säkerhetsöverlåtelser i byggnad på ofri grund.
- Solidarisk borgen av styrelsemedlemmar (personlig, eller annan typ av underborgen)
- Intäkter för kommande föreningsbidrag

Ytterligare belåning får inte ske i panträtt utan borgensmans medgivande. Nedskrivning av borgensåtagande ska ske i takt med att lånebeloppet amorteras.

6) Försäkring

Investeringar som finansieras med lån där kommunal borgen beslutas ska vara betryggande försäkrade. Götene Kommun ska hållas underrättad om försäkringen hela den tid borgensåtagandet gäller.

7) Belopps- och tidsgränser

Borgen ska vara exakt avgränsad i belopp och tid. *Egeninsatsen ska normalt uppgå till minst 10 % av investeringen. Då egen insatsen är lägre än 10 % ska skälen till detta särskilt anges i borgensanökan.*

Kredittidens längd för borgensåtagande ska normalt vara tidsbegränsat till maximalt 5 år, vid längre tidsperiod än 5 år ska omprövning ske vart femte år.

Borgensåtagandets giltighetstid, dvs den tid som åtagandet står till förfogande, är **ett år** räknat från kommunstyrelsens eller kommunfullmäktiges beslutsdatum. Därefter är erbjudandet förfallet och ny prövning och beslut måste ske. Av varje ansökan ska alltid framgå när kommunal borgen ska verkställas.

För långfristiga lån som kommunen går i borgen för ska en **amorteringsplan** finnas och redovisas. För föreningar/organisationer ska amortering påbörjas inom 1 år. Lån kan omsättas hos olika institut men ursprungliga amorteringsplaner, återstående löptider och belopp får inte överskridas utan att åtagandet omprövas.

8) Borgensavgift

Borgensåtagandet är förenat med kostnader och risker för kommunen som ska kompenseras genom en avgift. Borgensavgiften ska täcka kostnader för administration, risktagande och den eventuellt högre räntenivån på kommunens egna upplåning som kan bli följderna av att borgensåtaganden påverkar kommunens kreditvärdighet negativt.

Borgensavgiften om 0,25 procent ska tas ut årligen på beslutat borgensbelopp och debiteras utan dröjsmål efter kommunfullmäktiges beslut. Följande år debiteras borgensavgiften senast den 1 april året efter så länge kommunens borgensåtagande kvarstår. Underlaget för debiteringen av borgensavgift är då 0,25 procent på kvarstående låneskuld vid närmast föregående årsskifte.

9) Beslut om borgensärenden

Kommunfullmäktige beslutar om samtliga borgensåtaganden vid ett nytillkommande eller förlängt borgensåtagande.

Ansökan om kommunal borgen ska ställas till kommunstyrelsen

Handlingar som ska bilägga ansökan:

- investerings- och kostnadskalkyl
- de tre senaste årens resultat- och balansräkningar
- revisions- och verksamhetsberättelse samt resultat- och likviditetsbudget för innevarande år.
- uppgifter om vilken säkerhet som kan erbjudas.
- stadgar, uppgift om antal medlemmar och medlemsavgifter inlämnas.
- uppgifter om verksam styrelse samt firmatecknare

9) Handläggning

Efter synpunkter från berörd beredning bereds ärendet av kommunstyrelsen

Borgensärenden administreras av ekonomikontoret. I arbetsuppgifterna ingår:

- Ta emot och bedöma ansökningshandlingar med bilagor och göra en ekonomisk bedömning av låntagaren och låneobjektet samt konsekvenserna för kommunen.
- Verkställa fullmäktiges/kommunstyrelsens beslut.
- Föra ett komplett borgensregister som omfattar låntagare, beslut (år, paragraf), giltighetstid, typ av lån, ursprungligt belopp, kvarvarande belopp, långivare, ev säkerhet.
- Införskaffande av föreskrivna säkerheter. Kontrollera vid borgen för fastighetslån att fastigheten inte belånas ytterligare mot säkerhet i pantbrev.
- Kontrollera hos låntagaren att låneobjektet är tillfredställande försäkrat.
- Debitera borgensavgift.

Ansökan om kommunal borgen ska alltid ske på en särskild blankett och tillställas ekonomikontoret. För den tid kommunen tecknat borgen ska till kommunen inlämnas varje år senaste årsredovisning och budget.

10) Övergångsregler

Sedan tidigare beslutade och nu gällande borgensåtaganden skall hanteras enligt denna plan från och med det tillfälle de eventuellt skall förlängas/omprövas. När det gäller borgensavgift debiteras den från och med nytt beslut eller senast från och med 2012.